

Απαντήσεις της ΕΚΤ στο ερωτηματολόγιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο συμπληρώνει έκθεση πρωτοβουλίας του για την αξιολόγηση της δομής, του ρόλου και των ενεργειών της «τρίοικα» (Επιτροπής, ΕΚΤ και ΔΝΤ) στις χώρες της ζώνης του ευρώ που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Ποιος αποφάσισε εκ μέρους του οργανισμού σας συμμετοχή στα προγράμματα χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ελλάδας, της Ιρλανδίας, της Πορτογαλίας και της Κύπρου; Πότε ελήφθησαν οι αντίστοιχες αποφάσεις;

- Στις 11 Απριλίου 2010 τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ δήλωσαν ότι «η Επιτροπή, σε συνεργασία με την ΕΚΤ (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα), θα αρχίσει να εργάζεται από τη Δευτέρα 12 Απριλίου με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τις Ελληνικές Αρχές σε ένα κοινό πρόγραμμα (που περιλαμβάνει ποσά και όρους, επί τη βάση των συστάσεων που υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομικών-Ecofin τον Φεβρουάριο)».
- Της εν λόγω δήλωσης είχε προηγηθεί επικοινωνία με την ΕΚΤ, η Εκτελεστική Επιτροπή της οποίας είχε διαμηνύσει την αποδοχή του αιτήματος από την ίδια, ιδίως ενόψει των επιπτώσεων για τη νομισματική πολιτική.
- Στις 11 Μαΐου 2010 εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ). Ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει ότι οι όροι γενικής οικονομικής πολιτικής υπό τους οποίους χορηγείται η χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης καθορίζονται από την Επιτροπή κατόπιν διαβούλευσης με την ΕΚΤ.
- Η συνθήκη για τον ΕΜΣ προβλέπει ότι το Συμβούλιο των Διοικητών του Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ΕΜΣ) αναθέτει στην Επιτροπή, «σε συνεργασία με την ΕΚΤ», τη διαπραγμάτευση με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος του ΕΜΣ μνημονίου κατανόησης στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά οι όροι που συνδέονται με τη χρηματοπιστωτική συνδρομή που παρέχει ο ΕΜΣ. Η συμφωνία-πλαίσιο για την Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΔΧΣ) και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 472/2013 (το «δίπτυχο κανονισμών») αντανακλούν αυτήν τη διατύπωση.
- Όσον αφορά τον ρόλο του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, βλ. απάντηση στην ερώτηση 24.

2. Ποιος ήταν ο ρόλος και ποια η ιδιότητά σας στη διαπραγμάτευση και τον σχεδιασμό του προγράμματος χρηματοδοτικής ενίσχυσης, περιλαμβανομένου του καθορισμού και της υλοποίησης των στόχων πολιτικής και των βασικών μέτρων, στην Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Πορτογαλία και την Κύπρο; Με βάση ποια κριτήρια καθορίστηκαν οι προτεραιότητες στον τομέα των μεταρρυθμίσεων;

- Ως μέλος της τριόικα η ΕΚΤ παρέχει συμβουλές και τεχνικές γνώσεις σε ευρύ φάσμα θεμάτων σημαντικών για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του μηχανισμού μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής (συμπεριλαμβανομένης της βιωσιμότητας του χρέους), για την ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και εν τέλει για την υποστήριξη των γενικών οικονομικών πολιτικών στην Ένωση.
- Ο ρόλος της ΕΚΤ στο πλαίσιο της τριόικα συνίσταται κυρίως στη συνεργασία της με την Επιτροπή για σκοπούς αξιολόγησης των όρων οικονομικής πολιτικής που συνδέονται με την χρηματοδοτική ενίσχυση και στην επανεξέτασή τους σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως σε τριμηνιαία βάση), προκειμένου να παρέχονται στοιχεία που επιτρέπουν στους Υπουργούς Οικονομικών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τη χορήγηση της χρηματοδότησης και τη συνέχιση της εκταμίευσης των σχετικών ποσών.
- Επίσης, η ΕΚΤ έχει ανοίξει λογαριασμούς για τη διαχείριση ορισμένων ποσών που εκταμιεύονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής.

- Η έκταση των καθηκόντων της τρόικα εξαρτάται από το νομικό πλαίσιο το εφαρμοστέο στην χρηματοδοτική ενίσχυση (δηλαδή από τη σύμβαση δανειακής διευκόλυνσης και τη συμφωνία μεταξύ των πιστωτών, οι οποίες διέπουν τα διμερή δάνεια που χορηγούνται προς την Ελλάδα από ορισμένα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και την KfW, τον κανονισμό για τον ΕΜΧΣ, τη συμφωνία-πλαίσιο για την ΕΔΧΣ και τη συνθήκη για τον ΕΜΣ). Οι συμβουλές που παρέχονται από την τρόικα (μεταξύ άλλων και όσον αφορά τις προτεραιότητες στον τομέα των μεταρρυθμίσεων) αποσκοπούν στη διασφάλιση υγιών δημόσιων οικονομικών, σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ανταγωνιστικότητας και υγιών οικονομικών πολιτικών και, ως εκ τούτου, στη διαμόρφωση των συνθηκών για διατηρήσιμη ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας στις χώρες που υπάγονται σε πρόγραμμα.
- Οι αποφάσεις σχετικά με τη χορήγηση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης, τους όρους οικονομικής πολιτικής που συνδέονται με αυτήν και τις τριμηνιαίες εκταμιεύσεις λαμβάνονται από το συμβούλιο ECOFIN βάσει του κανονισμού για τον ΕΜΧΣ, από την Ομάδα Εργασίας για το Ευρώ (EWG) και τα κράτη μέλη που επέχουν θέση εγγυητή βάσει της συμφωνίας για την ΕΔΧΣ και από το Συμβούλιο των Διοικητών του ΕΜΣ βάσει της συνθήκης για τον ΕΜΣ.

3. Περιγράψτε λεπτομερώς τις υποθέσεις και τη μεθοδολογία (ειδικά όσον αφορά τους δημοσιονομικούς πολλαπλασιαστές) που χρησιμοποιήθηκαν, αφενός, για την πρόβλεψη της βιωσιμότητας του χρέους στην αρχή και στη διάρκεια κάθε προγράμματος και, αφετέρου, για τον σχεδιασμό των μέτρων δημοσιονομικού χαρακτήρα. Ποιες ήταν οι λειτουργικές διαδικασίες που οδήγησαν στην έγκριση των σχεδίων προγραμμάτων;

- Θα ήταν αδύνατο να συνοψίσει κανείς σε λίγες γραμμές την εκτενή και λεπτομερή μακροοικονομική ανάλυση που διενεργήθηκε για κάθε χώρα που έχει υπαχθεί σε πρόγραμμα πριν από την έναρξη του αντίστοιχου προγράμματος. Τα μνημόνια συνεννόησης για κάθε χώρα παρουσιάζουν συνοπτικά τις υποθέσεις και εκτιμήσεις που ελήφθησαν υπόψη κατά περίπτωση. Η εξέλιξη του προγράμματος σε σχέση με την επίτευξη των στόχων σε κάθε επιμέρους τομέα παρουσιάζεται αναλυτικά στις περιοδικά δημοσιευόμενες εκθέσεις εμπειρογνομόνων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (έκτακτες μελέτες εμπειρογνομόνων γνωστές ως «Occasional papers», στις οποίες συνεισφέρουν και εμπειρογνώμονες της ΕΚΤ) και του ΔΝΤ (εκθέσεις εμπειρογνομόνων γνωστές ως «Staff Reports») με το πέρας κάθε αποστολής αξιολόγησης. Οι εκθέσεις αυτές είναι διαθέσιμες στο κοινό.
- Σε γενικές γραμμές μπορεί να λεχθεί ότι η συνεισφορά της ΕΚΤ στις συμβουλές της τρόικα βασίζεται σε οικονομική ανάλυση, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων κριτικές αναλύσεις εμπειρογνομόνων, στο πλαίσιο της οποίας λαμβάνει χώρα διαρκώς επεξεργασία ενός εκτενούς φάσματος δεδομένων.
- Η ανάλυση προσαρμόζεται διαρκώς βάσει των εκάστοτε νέων εισερχόμενων στοιχείων και προκειμένου να ληφθούν υπόψη γενικότερες οικονομικές εξελίξεις που ενδέχεται να επηρεάσουν την οικεία χώρα. Σε πολλές περιπτώσεις (π.χ. στην περίπτωση της Ελλάδας και της Πορτογαλίας) αναθεωρήθηκαν εκτενώς κάποιοι στόχοι ή σχεδιάστηκαν εκ νέου πτυχές του προγράμματος.
- Η άποψη της ΕΚΤ όσον αφορά τους δημοσιονομικούς πολλαπλασιαστές είναι ότι σε ορισμένα φάρα το συγκεκριμένο θέμα παρουσιάζεται με υπεραπλουστευτικό τρόπο, αναγόμενο σε μεμονωμένους και απόλυτους αριθμούς, ενώ η πραγματικότητα είναι πολύ πιο σύνθετη και πολυσήμαντη.
- Το θέμα εξετάστηκε στο τεύχος Δεκεμβρίου 2012 του Μηνιαίου Δελτίου της ΕΚΤ και αποτυπώνεται σε πλαίσιο του εν λόγω τεύχους (βλ. <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201212en.pdf>).

4. Λάβατε από τα κράτη μέλη όλες τις συναφείς πληροφορίες, περιλαμβανομένων των στατιστικών στοιχείων, προκειμένου να διενεργήσετε ορθή αξιολόγηση και να εκπονήσετε βέλτιστα προγράμματα παροχής ενίσχυσης;

- Σε κάποιες περιπτώσεις η δέσμη διαθέσιμων πληροφοριών ήταν ανεπαρκής και όσον αφορά μια συγκεκριμένη χώρα, παραπλανητική στην αρχή του προγράμματος. Η συνεισφορά της ΕΚΤ στις συμβουλές της τρόικα είχε ως βάση τις πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες τη δεδομένη χρονική στιγμή.
- Εν συνεχεία, κάποια τμήματα της δέσμης πληροφοριών αναθεωρήθηκαν ουσιαστικά ή ενισχύθηκαν.

5. Τι περιθώρια διέθεταν οι ενδιαφερόμενες χώρες όσον αφορά τη λήψη της απόφασης για τον σχεδιασμό των απαραίτητων μέτρων (μέτρων προσαρμογής ή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων); Εξηγήστε την περίπτωση κάθε χώρας.

Βλ. απάντηση στην ερώτηση 6.

6. Προέβαλε κάποιο κράτος μέλος (Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Κύπρος), ως προϋπόθεση για να εγκρίνει το Μνημόνιο Συνεννόησης, αξίωση να συμπεριληφθούν συγκεκριμένα μέτρα στο Μνημόνιο; Εάν ναι, αναφερθείτε εκτενώς στα αντίστοιχα αιτήματα.

Κοινή απάντηση για τις ερωτήσεις 5 και 6:

- Ακολούθως προς τον κανονισμό για τη θέσπιση του ΕΜΧΣ, τη συμφωνία για την ΕΔΧΣ και τη συνθήκη για τον ΕΜΣ, το Μνημόνιο Συνεννόησης προβλέπει τις δεσμεύσεις τις οποίες αναλαμβάνει το αντίστοιχο κράτος μέλος ως αντάλλαγμα για τη χρηματοδοτική ενίσχυση που λαμβάνει και οι οποίες είναι το αποτέλεσμα τεχνικής φύσης διαβουλεύσεων μεταξύ του ιδίου και των οργάνων της τρόικα. Η οικεία κυβέρνηση αναλαμβάνει τον πλήρη έλεγχο και την ευθύνη για τις εν λόγω δεσμεύσεις, περιλαμβανομένης της λήψης όλων των συγκεκριμένων μέτρων.
- Οι αρχές υποβάλλουν στο ΔΝΤ ένα χωριστό έγγραφο γνωστό ως Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ).
- Το περιεχόμενο των δυο μνημονίων (Μνημονίου Συνεννόησης και ΜΟΧΠ) είναι ευθυγραμμισμένο κατά το μεγαλύτερο μέρος του, αλλά δεν ταυτίζεται, δεδομένου ότι ισχύουν δύο διακριτές μεταξύ τους διαδικασίες λήψης αποφάσεων, της ΕΕ και του ΔΝΤ αντίστοιχα.
- Όσον αφορά τη διαδικασία σε πολιτικό επίπεδο της ΕΕ, η απόφαση για τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης βάσει των εν λόγω δεσμεύσεων λαμβάνεται από την Ευρωομάδα και τα κράτη μέλη που την υποστηρίζουν. Σε νομικό επίπεδο η απόφαση λαμβάνεται από το Συμβούλιο βάσει του κανονισμού για τη θέσπιση του ΕΜΧΣ, από την Ομάδα ΕWG και τα κράτη μέλη που επέχουν θέση εγγυητή βάσει της συμφωνίας για την ΕΔΧΣ και από το Συμβούλιο των Διοικητών του ΕΜΣ βάσει της συνθήκης για τον ΕΜΣ· τα κράτη μέλη ενεργούν σύμφωνα με τις οικείες συνταγματικές ρυθμίσεις.
- Τα παραπάνω επιβεβαιώνει και πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση Pringle, σύμφωνα με την οποία «τα καθήκοντα που ανατίθενται στην Επιτροπή και στην ΕΚΤ στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΜΣ, όσο σημαντικά και αν είναι, εντούτοις δεν παρέχουν ίδια εξουσία λήψεως αποφάσεων».

7. Προέβαλε κάποιο άλλο κράτος μέλος ως προϋπόθεση για να εγκρίνει τη χορηγούμενη χρηματοδοτική ενίσχυση αξίωση να συμπεριληφθούν συγκεκριμένα μέτρα στα αντίστοιχα προγράμματα; Εάν ναι, ποιο κράτος μέλος ήταν αυτό και ποια μέτρα προτάθηκαν για κάθε πρόγραμμα;

- Στη διάρκεια των διαπραγματεύσεων τα κράτη μέλη παρουσίασαν τις απόψεις τους αναφορικά με σειρά θεμάτων, όπως τα κονδύλια χρηματοδότησης, οι δημοσιονομικοί στόχοι, τα δημοσιονομικά μέτρα, το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων, οι μεταρρυθμίσεις στον δημόσιο τομέα, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι μεταρρυθμίσεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα κλπ. Κατέστησαν επίσης σαφές ότι προϋπόθεση για την έγκριση από την πλευρά τους των κονδυλίων χρηματοδότησης και των ποσών που εκταμιεύονται είναι η συμμόρφωση με αυστηρούς όρους.
- Σε ό,τι αφορά τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων σε συγκεκριμένες χώρες θα ήταν πιο αρμόζον να απαντήσει η Ευρωομάδα.

8. Σε τι βαθμό συμμετείχε η Ευρωομάδα στον λεπτομερή σχεδιασμό των προγραμμάτων; Περιγράψτε αναλυτικά τη διαδικασία σε επίπεδο Ευρωομάδας που οδήγησε στη λήψη απόφασης για το περιεχόμενο και την έγκριση των προγραμμάτων σε κάθε περίπτωση. Παρείχε η Ευρωομάδα στα μέλη της τρόικα που διεξήγαγαν τις διαπραγματεύσεις εκ μέρους της ΕΕ γραπτή εντολή, η οποία καθόριζε μεταξύ άλλων στόχους και προτεραιότητες;

- Αυτή η ερώτηση ενδείκνυται να απαντηθεί από την Ευρωομάδα.

9. Με ποιον τρόπο και πότε υπέβαλε η τρόικα την έκθεσή της στην Ευρωομάδα/στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή (ΟΔΕ);

- Η Επιτροπή, σε συνεργασία με την ΕΚΤ, υποβάλλει εκθέσεις στην Ευρωομάδα/στο συμβούλιο Ecofin, συνήθως σε τριμηνιαία βάση, για κάθε κράτος μέλος ως προς το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη η εφαρμογή προγράμματος χρηματοδοτικής ενίσχυσης. Ο κανονισμός για τη θέσπιση του ΕΜΧΣ, η συμφωνία-πλαίσιο για την ΕΔΧΣ, η συνθήκη για τον ΕΜΣ και το δίπτυχο κανονισμών περιλαμβάνουν λεπτομερείς διατάξεις αναφορικά με τον τρόπο διενέργειας τακτικών ελέγχων για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των δικαιούχων κρατών μελών με τους όρους της οικονομικής πολιτικής και την αναθεώρηση των εν λόγω όρων για το επόμενο τρίμηνο. Οι διαδικασίες αυτές ακολουθήθηκαν, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις οι αξιολογήσεις διήρκεσαν πολύ περισσότερο απ' ό,τι είχε αρχικά προβλεφθεί. Οι εμπειρογνώμονες του ΔΝΤ ακολουθούν παράλληλα δική τους, ξεχωριστή διαδικασία υποβολής εκθέσεων εντός του ΔΝΤ.
- Οι εκθέσεις αξιολόγησης των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής υποβάλλονται στην Ευρωομάδα προς διαβούλευση και διατύπωση παρατηρήσεων. Επιπροσθέτως, π.χ. στη διάρκεια των αξιολογήσεων εκπρόσωποι της τρόικα ενημερώνουν τακτικά την Ομάδα EWG και την Ευρωομάδα ως προς την πρόοδο που συντελείται στις χώρες όπου εφαρμόζεται το πρόγραμμα. Λεπτομέρειες όσον αφορά το περιεχόμενο και τον σχεδιασμό των προγραμμάτων, καθώς επίσης και όσον αφορά την επικαιροποίησή τους μετά από τις τακτικές τριμηνιαίες αξιολογήσεις, περιλαμβάνονται στις δημοσιευόμενες μελέτες της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων και εκθέσεις των εμπειρογνομόνων του ΔΝΤ.

10. Διαδραματίζει κάποιο ρόλο ο ΕΜΣ στη διαπραγμάτευση και τον σχεδιασμό των προγραμμάτων χρηματοδοτικής ενίσχυσης; Εάν ναι, σε τι βαθμό;

- Ο ρόλος του ΕΜΣ και των οργάνων λήψης αποφάσεων του στον σχεδιασμό των προγραμμάτων καθορίζεται στη συνθήκη για τον ΕΜΣ. Οι διαπραγματεύσεις αναφορικά με τους όρους οικονομικής πολιτικής που συνδέονται με τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης από τον ΕΜΣ διεξάγονται από την Επιτροπή, σε συνεργασία με την ΕΚΤ, βάσει σχετικής εντολής που παρέχει το Συμβούλιο των Διοικητών του ΕΜΣ. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

έχει επιβεβαιώσει ότι «οι ενέργειες των εν λόγω δύο οργάνων [της Επιτροπής και της ΕΚΤ] στο πλαίσιο της ως άνω Συνθήκης δεσμεύουν μόνον τον ΕΜΣ».

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

11. Θεωρείτε ότι όλα τα μέτρα προσαρμογής/διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις κατανεμήθηκαν ισότιμα, αφενός, μεταξύ των πολιτών και, αφετέρου, μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα; Εξηγήστε.

- Οι συμβουλές που παρέχει η τρόικα είναι προσανατολισμένες προς την επίτευξη υγιών δημόσιων οικονομικών, χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και ορθών οικονομικών πολιτικών και, μέσω αυτών, προς τη διαμόρφωση των συνθηκών για διατηρήσιμη ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Η δίκαιη κατανομή του κόστους της προσαρμογής λαμβάνεται επίσης δεόντως υπόψη στο πλαίσιο των συμβουλών αυτών.
- Οι φιλικές προς την ανάπτυξη και την απασχόληση διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες κατέχουν εξέχουσα θέση μεταξύ των μέτρων πολιτικής που καλούνται να λάβουν οι χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα, έχουν θετικές κοινωνικές συνέπειες σε μεσομακροπρόθεσμο ορίζοντα. Ωστόσο, παράγοντες όπως τα ισχυρά κεκτημένα δικαιώματα, η πολιτική αβεβαιότητα, η μεταρρυθμιστική κόπωση ή/και οι μειωμένες πιέσεις στην αγορά μπορούν να προκαλέσουν καθυστέρηση ή χαλάρωση της διαδικασίας υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων, με αποτέλεσμα την άνιση κατανομή του βάρους της προσαρμογής εντός της κοινωνίας. Η τελική απόφαση για τα συγκεκριμένα μέτρα που υιοθετούνται σε εθνικό επίπεδο λαμβάνεται από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη σύμφωνα με τις οικείες συνταγματικές ρυθμίσεις.

12. Δώστε μια ποιοτική αξιολόγηση της επιτόπιας συνεργασίας μεταξύ των οργάνων που εκπροσωπούνται στην τρόικα. Ποιος ήταν ο ρόλος της Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ στις επιτόπιες εργασίες; Πώς προτείνονται/λαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα ή αποφάσεις;

- Η συνεργασία μεταξύ των εμπειρογνομόνων των τριών οργάνων είναι πολύ καλή και παραγωγική. Χάρη στις διαφορετικές απόψεις και εμπειρίες που τα τρία όργανα συνεισφέρουν στις διαπραγματεύσεις εξασφαλίζεται πληρέστερη αξιολόγηση και ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες σφαλμάτων ή παραλείψεων.
- Εντός της τρόικα οι εμπειρογνώμονες της ΕΚΤ παρέχουν συμβουλές και τεχνικές γνώσεις σε σχέση με ευρύ φάσμα θεμάτων σημαντικών για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του μηχανισμού μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής (συμπεριλαμβανομένης της βιωσιμότητας του χρέους), συμβάλλουν στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και εν τέλει στηρίζουν τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση. Η απόφαση για τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης και τους όρους της λαμβάνεται από τα κράτη μέλη/το συμβούλιο Ecofin/ το Συμβούλιο των Διοικητών του ΕΜΣ ανάλογα με το νομικό πλαίσιο που ισχύει για το εκάστοτε πρόγραμμα.

13. Ποια ήταν η σχέση μεταξύ της Ομάδας Δράσης που συγκρότησε η Επιτροπή το 2011 και της τρόικα;

- Αυτή η ερώτηση ενδείκνυται να απαντηθεί από την Επιτροπή.

14. Πώς λειτουργεί η συνεργασία με τις εθνικές αρχές; Σε τι βαθμό συμμετέχουν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη στη διαδικασία λήψης αποφάσεων;

- Τόσο στη διάρκεια των αποστολών όσο και κατά τα στάδια της εφαρμογής η συνεργασία με τις εθνικές αρχές είναι στενή σε όλα τα επίπεδα και γενικά ομαλή.
- Στις χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα η ΕΚΤ συνεργάζεται εξάλλου στενά με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, με τις οποίες έχει ούτως ή άλλως στενές σχέσεις εργασίας στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος.
- Όσον αφορά τον ρόλο των εθνικών αρχών γενικότερα βλ. μεταξύ άλλων τις απαντήσεις στις ερωτήσεις 5 και 6.

15. Ποιος λαμβάνει την τελική απόφαση για τα συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να υιοθετήσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος;

- Η τελική απόφαση για τα συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε εθνικό επίπεδο λαμβάνεται από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη σύμφωνα με τις οικείες συνταγματικές ρυθμίσεις. Από την άποψη αυτή τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη αναλαμβάνουν τον πλήρη έλεγχο και την ευθύνη των δεσμεύσεων τις οποίες υιοθετούν βάσει του μνημονίου που τα ίδια διαπραγματεύονται με την Επιτροπή (σε συνεργασία με την ΕΚΤ), η οποία ενεργεί για λογαριασμό των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, προκειμένου να εξασφαλίσουν την απαιτούμενη οικονομική ενίσχυση.
- Όσον αφορά τους φορείς χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η πολιτική απόφαση για τη χορήγησή της και για τον καθορισμό των σχετικών όρων οικονομικής πολιτικής λαμβάνεται συνήθως από τους Υπουργούς Οικονομικών της ζώνης του ευρώ ή της ΕΕ. Ανάλογα με το νομικό πλαίσιο που ισχύει για το κάθε επιμέρους πρόγραμμα, οι επίσημες αποφάσεις λαμβάνονται είτε από το Ecofin (EMXS), είτε από την Ομάδα EWG και τα κράτη μέλη εγγυητές (ΕΔΧΣ) είτε από το Συμβούλιο των Διοικητών του ΕΜΣ· εν προκειμένω τα κράτη μέλη ενεργούν σύμφωνα με τις οικείες συνταγματικές ρυθμίσεις. Ομοίως, η τριμηνιαία επανεξέταση των όρων οικονομικής πολιτικής και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με αυτούς, που αποτελεί προαπαιτούμενο για κάθε περαιτέρω εκταμίευση, εγκρίνονται από το συμβούλιο Ecofin, την Ομάδα EWG ή το Συμβούλιο των Διοικητών του ΕΜΣ αντίστοιχα.

16. Πόσες φορές έλαβε χώρα ακρόαση των εκπροσώπων της τρόικα ενώπιον εθνικών κοινοβουλίων; Θεωρείτε ότι για τα μέτρα που εφαρμόστηκαν εξασφαλίστηκαν δέουσες συνθήκες δημοκρατικού ελέγχου και νομιμότητας;

- Η ΕΚΤ δεν λογοδοτεί στα εθνικά κοινοβούλια. Μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ έχουν συναντηθεί ad hoc με εκπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων σε όλες τις χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων για την οικονομική κατάσταση.
- Τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ είναι ανά πάσα στιγμή έτοιμα να γνωστοποιήσουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τις απόψεις της ΕΚΤ σχετικά με την κατάσταση στις χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα και να εξηγήσουν τις τεχνικές συμβουλές που έχει παράσχει η ΕΚΤ ως μέλος της τρόικα, όπως άλλωστε έχουν πράξει αρκετές φορές στο παρελθόν.

17. Εκτελέστηκαν τα συμφωνηθέντα προγράμματα ορθά και έγκαιρα; Αν όχι, ποιοι ήταν οι λόγοι και ποιες οι συνέπειες ως προς την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των προγραμμάτων;

- Γενικά, οι χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα της ΕΕ/του ΔΝΤ έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο ως προς την οικονομική προσαρμογή τους. Ωστόσο, γεγονός είναι ότι η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων προσαρμογής έχει επηρεαστεί αρνητικά λόγω καθυστερήσεων στην εφαρμογή τους, ανεπαρκούς ανάληψης του πλήρους ελέγχου τους σε

εθνικό επίπεδο και εκδήλωσης ισχυρής αντίστασης. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι τακτικές αξιολογήσεις των προγραμμάτων οδηγούν εν τέλει στην επαναφορά τους εντός τροχιάς.

- Για αναλυτική αξιολόγηση της προόδου των αντίστοιχων προγραμμάτων σε βάθος χρόνου μπορείτε να ανατρέξετε στις δημοσιευμένες μελέτες των εμπειρογνομόνων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων της Επιτροπής και εκθέσεις των εμπειρογνομόνων του ΔΝΤ.

18. Πόσες περιπτώσεις παράβασης της εθνικής νομοθεσίας σε κάθε χώρα έχουν υποπέσει στην αντίληψή σας, στις οποίες αμφισβητείται η νομιμότητα των αποφάσεων που απορρέουν από το μνημόνιο; Προέβησαν η Επιτροπή και η ΕΚΤ σε αξιολόγηση της συμμόρφωσης και συνέπειας των μέτρων που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τα κράτη μέλη προς τις υποχρεώσεις τήρησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ όπως ορίζονται στις Συνθήκες;

- Στο πλαίσιο της ανάληψης του πλήρους ελέγχου και της ευθύνης για τις δεσμεύσεις τις οποίες υιοθετεί το εκάστοτε κράτος μέλος βάσει του αντίστοιχου μνημονίου, είναι καθήκον των αρμόδιων εθνικών αρχών να διασφαλίζουν τη δυνατότητα υλοποίησης, και μάλιστα σε επαρκή βαθμό, των δεσμευσών τους εντός του εθνικού νομικού πλαισίου.

- Όποτε εγείρονται νομικής φύσης αμφιβολίες σχετικά με τη νομιμότητα προτεινόμενων μέτρων που αποτελούν αντικείμενο συζήτησης, οι νομικοί σύμβουλοι των ενδιαφερόμενων εθνικών αρχών παρέχουν σε αυτές γνωμοδοτήσεις σχετικά με τη νομιμότητα των σκοπούμενων μέτρων.

- Όσον αφορά τη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας και των εθνικών διοικητικών πρακτικών με τη νομοθεσία της ΕΕ, αρμόδιο για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης αυτής εξακολουθεί να είναι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Αντίστοιχα, η Επιτροπή είναι αρμόδια να κινεί διαδικασία παράβασης κατά κράτους μέλους, εφόσον θεωρεί ότι αυτό δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη νομοθεσία της ΕΕ.

19. Είστε ικανοποιημένοι με τους στόχους και τα αποτελέσματα του προγράμματος σε κάθε χώρα;

- Όλες οι χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής έχουν σημειώσει πολύ σημαντική πρόοδο ως προς τον περιορισμό των οικονομικών τους ανισορροπιών και την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών δυσκαμψιών, αν και με διαφορετικούς ρυθμούς. Κατ' αυτόν τον τρόπο τέθηκαν οι βάσεις για διατηρήσιμη ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας. Ειδικότερα:

- Από το 2009 έως το 2013 το πρωτογενές δημοσιονομικό αποτέλεσμα (εξαιρουμένης της ενίσχυσης προς τον χρηματοπιστωτικό τομέα) αναμένεται να βελτιωθεί κατά περίπου 12 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ στην Ελλάδα, 8 εκατοστιαίες μονάδες στην Ιρλανδία και 6 εκατοστιαίες μονάδες στην Πορτογαλία. Επί του παρόντος προβλέπεται ότι η Ιρλανδία και η Πορτογαλία θα επιτύχουν πρωτογενές πλεόνασμα το 2014, ενώ η Ελλάδα αναμένεται να επιτύχει χαμηλό πρωτογενές πλεόνασμα ήδη κατά το τρέχον έτος.

- Επίσης, η Ιρλανδία, η Πορτογαλία και η Ελλάδα έχουν σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο ως προς την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας κόστους. Από το 2009 και μετά το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος έχει μειωθεί κατά περίπου 12% στην Ιρλανδία, 17% στην Ελλάδα και 8% στην Πορτογαλία σε σχέση με τον μέσο όρο της ζώνης του ευρώ. Αυτή η διαδικασία είναι καίριας σημασίας για την τόνωση των εξαγωγών και την εξισορρόπηση των οικονομιών προς τον τομέα των εμπορεύσιμων αγαθών. Το γεγονός ότι ο πληθωρισμός παραμένει το τελευταίο διάστημα πολύ χαμηλός αποτελεί επίσης θετικό στοιχείο για την ανταγωνιστικότητα και την αγοραστική δύναμη σε αυτές τις χώρες.

- Επιπλέον, η Πορτογαλία αναμένεται να καταγράψει πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2013, ενώ το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της Ελλάδας αναμένεται να γίνει

θετικό το επόμενο έτος. Η Ιρλανδία καταγράφει πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ήδη από το 2010.

- Ακόμη σημαντικότερο είναι το γεγονός ότι η Πορτογαλία καταγράφει θετικό ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης από το β' τρίμηνο του 2013, ενώ το ίδιο αναμένεται να συμβεί και στην Ελλάδα εντός του 2014. Η Ιρλανδία καταγράφει θετικό ρυθμό ανάπτυξης ήδη από το 2011.
- Η έξοδος της Ιρλανδίας από το πρόγραμμα μαρτυρεί την επιτυχία της στρατηγικής οικονομικής προσαρμογής.
- Το ποσοστό ανεργίας στην Ιρλανδία και την Πορτογαλία σημειώνει πτώση τα τελευταία τρίμηνα.
- Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές προκλήσεις:
  - Η δημοσιονομική προσαρμογή θα πρέπει να συνεχιστεί, προκειμένου να διορθωθούν οι υπερβολικές δημοσιονομικές ανισορροπίες και να τεθεί υπό έλεγχο η δυσμενής δυναμική του χρέους. Αν δεν βελτιωθούν περαιτέρω τα πρωτογενή δημοσιονομικά αποτελέσματα, η δυναμική του χρέους θα συνεχίσει να αποτελεί πηγή ανησυχίας σε αρκετές χώρες. Σε αυτό το πλαίσιο, περαιτέρω προσπάθειες οπισθοβαρούς δημοσιονομικής προσαρμογής είναι πιθανόν να υπονομεύσουν την αξιοπιστία της δημοσιονομικής στρατηγικής, με δυσμενείς συνέπειες για τις διαφορές αποδόσεων των κρατικών ομολόγων ή/και για τις προοπτικές ανάκτησης της πρόσβασης στις αγορές.
  - Οι μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών πρέπει να επισπευστούν. Είναι αναγκαία η απελευθέρωση των κλειστών ρυθμιζόμενων επαγγελματιών και των υπερβολικά ρυθμιζόμενων τομέων, προκειμένου να ευνοηθούν ο ανταγωνισμός και οι ξένες επενδύσεις. Αυτό έχει καίρια σημασία επειδή η ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης και της ανταγωνιστικότητας προϋποθέτει μείωση των τιμών και άνοδο της παραγωγικότητας. Χωρίς αυτές τις μεταρρυθμίσεις οι πραγματικοί μισθοί και η απασχόληση θα παραμείνουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα.
  - Σε ορισμένες περιπτώσεις η εθνική κυβέρνηση χρειάζεται να υιοθετήσει μια πιο προορατική προσέγγιση, προκειμένου να ενισχύσει τον αγώνα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της διαφθοράς, μεταξύ άλλων μέσω της μεταρρύθμισης του δικαστικού συστήματος. Παρομοίως, η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης είναι αναγκαία για τη βελτίωση της ποιότητας και της αποδοτικότητας των δημόσιων υπηρεσιών.
  - Όσον αφορά τις πολιτικές για τον χρηματοπιστωτικό τομέα οι χώρες πρέπει να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των τραπεζών τους, ούτως ώστε να διευκολύνουν την πρόσβαση της πραγματικής οικονομίας, και ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στη χρηματοδότηση.
  - Είναι πολύ σημαντικό να αντιμετωπιστούν αυτές οι προκλήσεις γρήγορα και δυναμικά, ούτως ώστε να παγιωθούν τα επιτεύγματα που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και να σημειωθεί πρόοδος ως προς τις υπόλοιπες πτυχές του προγράμματος μεταρρυθμίσεων.
  - Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις αξιολογήσεις της τρόικα για τις επιμέρους χώρες μπορείτε να ανατρέξετε στις μελέτες των εμπειρογνομόνων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων της Επιτροπής.

20. Υπήρξαν εξωτερικοί παράγοντες που εμφανίστηκαν κατά την εκτέλεση των προγραμμάτων και επηρέασαν τα αποτελέσματα;

- Τα αποτελέσματα της οικονομικής πολιτικής υπόκεινται πάντα σε εξωτερικούς παράγοντες και απρόβλεπτα γεγονότα. Οι συμβουλές που παρέχει η ΕΚΤ λαμβάνουν υπόψη όλα τα εισερχόμενα στοιχεία και προσαρμόζονται αναλόγως υπό το φως απροσδόκητων εξελίξεων (συμπεριλαμβανομένων εξωτερικών παραγόντων).

21. Τι αντίκτυπο είχε η θέση σε ισχύ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 472/2013 στην υλοποίηση των προγραμμάτων; Εξηγήστε λεπτομερώς πώς και σε ποιο βαθμό έχουν εφαρμοστεί οι διατάξεις του κανονισμού.

- Η τεχνική φύση των συμβουλών της ΕΚΤ (η οποία, και βάσει του δίπτυχου κανονισμών, ενεργεί σε συνεργασία με την Επιτροπή) δεν έχει μεταβληθεί. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή είναι σε θέση να παράσχουν ακριβέστερη αξιολόγηση από ό,τι η ΕΚΤ σε σχέση με τον αντίκτυπο της έκδοσης του δίπτυχου κανονισμών.

22. Τι θα είχε συμβεί κατά τη γνώμη σας στις χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα, αν η ΕΕ και το ΔΝΤ δεν είχαν χορηγήσει οικονομική ενίσχυση;

- Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ θα είχε κατά πάσα πιθανότητα οδηγηθεί σε άτακτη χρεοκοπία και η οικονομία του σε αναταραχή. Με τη σειρά του, το εγχώριο τραπεζικό σύστημα του εν λόγω κράτους μέλους θα αντιμετώπιζε έλλειψη ρευστότητας και κατά πάσα πιθανότητα θα είχε απολέσει τη φερεγγυότητά του, έχοντας αποκοπεί από τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Σε αυτό το υποθετικό σενάριο το κόστος της προσαρμογής, από οικονομική και κοινωνική άποψη, θα ήταν πολύ υψηλότερο.
- Επιπλέον, θα είχαν εκδηλωθεί απρόβλεπτα φαινόμενα μετάδοσης αρνητικών επιδράσεων σε άλλα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και στους τραπεζικούς τομείς τους, γεγονός που θα απειλούσε τη σταθερότητα της ζώνης του ευρώ συνολικά.

23. Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα παροχής έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα (Emergency Liquidity Assistance - ELA) εφαρμόστηκε ορθά σε κάθε χώρα; Απαντήστε λεπτομερώς.

- Εντός του Ευρωσυστήματος δεν υφίσταται η έννοια «πρόγραμμα ELA». Η παροχή ELA εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητας των εθνικών κεντρικών τραπεζών και δεν αποτελεί καθήκον του Ευρωσυστήματος. Ωστόσο, υπόκειται σε διαδικασία μη διατύπωσης αντιρρήσεων εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ (άρθρο 14.4 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ), ούτως ώστε να αποτρέπεται τυχόν ανεπιθύμητη επίδρασή της στη νομισματική πολιτική. Οι διαδικασίες παροχής ELA δημοσιεύθηκαν πρόσφατα στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/elaprocedures.el.pdf>).
- Η αξιολόγηση της φερεγγυότητας των τραπεζών που αιτούνται ELA πραγματοποιείται από τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Αυτές οι διαδικασίες τηρήθηκαν και κατά την παροχή ELA στις χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα.

24. Υποστήριξαν όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ όλα τα προγράμματα σε όλες τις χώρες; Εξηγήστε τυχόν αποκλίσεις.

- Όσον αφορά τον συμβουλευτικό ρόλο της ΕΚΤ εντός της τριόικια, η Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΚΤ επιβλέπει τις εργασίες των εμπειρογνομόνων της ΕΚΤ και παρέχει κατευθύνσεις, αφού πρώτα διαβουλευτεί με το Διοικητικό Συμβούλιο, όπου κρίνεται αναγκαίο. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ενημερώνεται τακτικά και έχει επικροτήσει δημοσίως τα προγράμματα που έχουν υιοθετηθεί, χαρακτηρίζοντάς τα εν γένει κατάλληλα για την αντιμετώπιση των καταστάσεων στις επιμέρους ενδιαφερόμενες χώρες.
- Όσον αφορά ζητήματα που σχετίζονται με την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει λάβει τις σχετικές αποφάσεις.

25. Τι μέτρα ελήφθησαν για να αποφευχθούν οι συγκρούσεις συμφερόντων σε επίπεδο λειτουργίας της ΕΚΤ ως πιστωτή όσον αφορά το τραπεζικό σύστημα των κρατών μελών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες;

• Η ΕΚΤ παρέχει συμβουλές ως μέλος της τρόικα, παραμένοντας απολύτως προσηλωμένη στην πρωταρχική της αποστολή να διατηρεί τη σταθερότητα των τιμών. Είναι προς το συμφέρον τόσο της ζώνης του ευρώ συνολικά όσο και του αντίστοιχου κράτους μέλους η ΕΚΤ να διενεργεί ορθές πράξεις νομισματικής πολιτικής, προκειμένου να είναι σε θέση να εκπληρώνει την αποστολή της.

26. Σύμφωνα με διαρροές στο Τύπο η ΕΚΤ φέρεται να έχει αποστείλει επιστολές σε χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα, απαιτώντας μεταρρυθμίσεις και επιβάλλοντας όρους ως αντάλλαγμα για την παροχή ενίσχυσης σε ρευστότητα και πράξεις ανοικτής αγοράς. Απεστάλησαν όντως τέτοιες επιστολές; Αν ναι, ποιος ήταν ο αποδέκτης και πιο το περιεχόμενο των επιστολών;

• Η ΕΚΤ λαμβάνει αποφάσεις για τη νομισματική πολιτική της υπό συνθήκες πλήρους ανεξαρτησίας. Επικοινωνεί τακτικά με τις εθνικές κυβερνήσεις και τα άλλα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προφορικά και εγγράφως, δημοσίως και κατ' ιδίαν, και γνωστοποιεί τις απόψεις της σχετικά με τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις.

27. [προς το ΔΝΤ] Υποστήριζαν όλα τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΔΝΤ όλα τα προγράμματα σε όλες τις χώρες; Εξηγήστε τυχόν αποκλίσεις.

28. [προς την Επιτροπή] Συμμετείχαν αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες από την ενδιαφερόμενη χώρα στις επιτόπιες αποστολές; Αν ναι, πώς διασφαλίσατε την ανεξαρτησία; Λάβετε υπόψη στην απάντησή σας ότι στην περίπτωση του ΔΝΤ κανένας υπάλληλος με καταγωγή από την ενδιαφερόμενη χώρα δεν εμπλέκεται στις εργασίες του ΔΝΤ στη συγκεκριμένη χώρα.

29. Σύμφωνα με ποια κριτήρια επιλέχθηκαν οι εταιρείες που ανέλαβαν καθήκοντα οικονομικού ελέγχου/συμβουλευτικά καθήκοντα για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα κράτη μέλη που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα; Έλαβε χώρα δημόσιος διαγωνισμός; Αν όχι, γιατί;

• Σε όλες τις χώρες που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα η επιλογή των εταιρειών συμβούλων που ανέλαβαν τον έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και τις προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων αποτέλεσε εθνική αρμοδιότητα και πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες ήταν συμβαλλόμενα μέρη στις σχετικές συμβάσεις με τις ως άνω εταιρείες συμβούλων και επομένως θα ήταν οι πλέον κατάλληλες να παρουσιάσουν τα κριτήρια επιλογής και τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για τη σύναψη των συμβάσεων. Οι έλεγχοι της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων διενεργήθηκαν σύμφωνα με τους όρους του μνημονίου που είχε υπογραφεί ή βρισκόταν υπό διαπραγμάτευση, ενώ έλαβε χώρα στενή διαβούλευση με τα όργανα που συμμετέχουν στην τρόικα ως προς τον βαθμό συμμετοχής των σχετικών συμβούλων (ενίοτε ως προς τη συμμετοχή τους σε συντονιστικές επιτροπές ή/και επιτροπές εμπειρογνομόνων στις οποίες εκπροσωπούνταν οι αντίστοιχες εθνικές κεντρικές τράπεζες, τα όργανα που συμμετέχουν στην τρόικα, η ΕΑΤ ή/και ο ΕΜΣ).